

Розробка законодавства та забезпечення його виконання, тобто правове регулювання, – одна з найважливіших функцій держави, що, власне, і визначає роль держави в ринковій економіці. Питанням державного регулювання підприємництва, створення його оптимальної моделі економічна наука завжди приділяла значну увагу, на відміну від юридичної науки, в якій відповідні розробки з'явилися знач, но пізніше та в недостатній кількості.

Як висновок, можна зазначити, що система економічної безпеки сучасного підприємства характеризується високою складністю та повинна охоплювати всі напрямки його діяльності. Власники деяких підприємств вже роблять кроки, спрямовані на підвищення ефективності та розбудову потужної системи економічної безпеки, але це поки що не є масовим явищем, значна кількість керівників задовольняється наявністю адміністративного ресурсу та охороною території підприємства.

Література

1. Орлов В. М. Ефективність управління підприємством в галузі зв'язку. Питання державного регулювання розвитку підприємництва // Юридичний журнал. – 2006. – № 1 [Електронний ресурс] – Режим доступу до статті: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2079>.

2. Варналій З. Економіко-правові проблеми розвитку підприємництва в Україні // Пріоритети. – № 6 (березень, квітень 2003 року) [Електронний ресурс] – Режим доступу до статті: <http://www.ucipr.kiev.ua/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=3243>.

3. Судакова О. І. Правова основа забезпечення економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / О. І. Судакова, М. С. Федаш // Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. – 2012. – Режим доступу: www.rusnauka.com/6._NMIV_2007/Economics/20815.doc.htm

УДК 349.6

Корнєєв Ю. В., к.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ В СУЧASNIX УМОВАХ

Перед людством гостро постають глобальні проблеми екологічного характеру, а саме: забруднення атмосфери, водоймищ, деградація ґрунтового покрову, знищення запасів біологічних ресурсів, порушення стабільності екологічних систем та багато інших, в тому числі і внаслідок військової діяльності, яка негативно впливає на всі компоненти екологічних систем, порушуючи їх природну рівновагу.

Комплексне і своєчасне рішення цих проблем повинне стати складовою частиною національної стратегії стійкого розвитку кожної

країни. Навколошнє природне середовище і внутрішнє середовище людини тісно взаємозалежні. У сучасних умовах людство вже не може розвиватися без екологічної орієнтації у всіх сферах життя. Стaє очевидним, що здоров'я людини, як і біосфери, треба розглядати в комплексі як здоров'я єдиного організму, що залежить від здоров'я всіх його частин [1].

На сьогодні на планеті визначено 36 найважливіших глобальних проблем, що чекають людство у ХХІ столітті. До першої десятки в напрямку зменшення пріоритетності належать: зміни клімату, парникові викиди, дефіцит питної води, знеліснення/опустелювання, забруднення прісних вод, низька якість управління, утрата біорізноманіття, зростання і міграція населення, зміна соціальних цінностей, утилізація відходів, забруднення повітря.

На сучасну людину обрушилася могутня лавина шкідливих чинників зовнішнього середовища, що виникли в результаті науково-технічної революції. У даний час у зовнішньому середовищі зареєстровано чотири мільйони отруйних речовин і щорічно їхня кількість зростає на шість тисяч. Із усієї величезної безлічі чужорідних сполук у середину людини потрапляє біля семисот тисяч шкідливих речовин з їжею, повітрям і водою. Джерелами їх виникнення є широкий розвиток побутової хімії, інтенсивна хімізація сільського господарства, лікарські препарати, число яких зростає нестримно гіантськими темпами, а також енергетика і транспорт [3, с. 128].

Проблеми екології стоять на першому плані у багатьох цивілізованих країнах. Не є винятком і Україна. Причиною нестабільного екологічного становища України є здебільшого економічні чинники, а саме: структурна деформація господарства з домінуванням сировинно-видобувного та ресурсоємного виробництва; недосконалість екологічного обґрунтування планів і проектів економічного розвитку; слабка ефективність діючих адміністративно-економічних механізмів захисту навколошнього середовища [3, с. 130].

Бережливе ставлення до природи є постійним принципом цивілізованого природокористування. Проблема охорони природного середовища давно перестала бути проблемою окремих країн, вона носить яскраво виражений глобальний характер і потребує об'єднаних зусиль всього людства та широкого співробітництва всіх країн по збереженню планети Земля.

У цілому в Україні налічується понад 37 тис. різних промислових об'єктів, які щорічно викидають в атмосферу понад 10 млн. т. шкідливих речовин. Основну масу викидів забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних джерел вносять підприємства енергетики та металургії [2, с. 53].

Крім того, в Україні нараховується близько 10000 підприємств

агропромислового комплексу та фермерських господарств, які інтенсивно використовують природні ресурси і забруднюють землю, воду, тим самим завдають шкоди навколошньому природному середовищу.

Проблемним в Україні є стан водного господарства, кількість води на душу населення країни в 10 разів менша ніж в середньому в країнах СНД. На одиницю промислової продукції витрачається води в 4 рази більше, ніж в країнах Європи.

Загальна кількість накопичених і невикористаних відходів добування та переробки корисних копалин України нараховує мільярди тонн, для їх розміщення зайнято більше 180 тис. га земельної площини. Відчутні для населення України і такі глобальні проблеми, як трансграничне забруднення повітря та води, зміни клімату, необхідність знешкодження побутових, токсичних промислових і радіаційних відходів, аварійні викиди та скиди підприємств. Чорнобильська трагедія значно ускладнила екологічну ситуацію.

На сьогодні ми маємо багато фактів забруднення земель нафтопродуктами, відходами та іншими продуктами людської діяльності. Поряд із об'єктивними причинами (відсутність належного фінансово-економічного та матеріального забезпечення) наявні і суб'єктивні причини цих явищ – низька екологічна грамотність, низький рівень усвідомлення особистої відповідальності [2, с. 56].

В сучасних умовах існування техногенна діяльність людини ввійшла у протиріччя з природою. Внаслідок цього постраждали обидві сторони: природа постала перед загрозою екологічної катастрофи, а людство – перед самогубством. Людство дійшло висновку – якщо не зосередити всі сили на боротьбі з екологічною кризою, то загине все живе на Землі.

Отже основним завданням збереження екологічного балансу в Україні та світі та – невід'ємною умовою сталого економічного та соціального розвитку України є охорона навколошнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини, підвищення правової екологічної свідомості населення та підвищення відповідальності за порушення екологічного законодавства.

Література

1. Стратегія Державної екологічної політики України на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua/content/article/8328?print=true>
2. Красуленко С. Україна завалена сміттям [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://h.ua/story/101210/news_402315.html.
3. Могильна Л. М. Сучасні екологічні проблеми України за умов міжнародної економічної інтеграції / Л. М. Могильна // Вісник Сумського національного аграрного університету. – Серія «Економіка і менеджмент». – Суми: СНАУ, 2015. – Вип. 12 (66). – С. 128–133.